

Tiếng nói nhà nông về nông nghiệp thông minh với khí hậu

CLIMATE-SMART AGRICULTURE THROUGH FARMERS' EYES AND VOICES

Climate Change,
Agriculture and
Food Security

DCC

SIPA

SUPPORT TO VIET NAM
FOR THE IMPLEMENTATION
OF THE PARIS AGREEMENT

Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

On behalf of:

Federal Ministry
for Economic Affairs
and Climate Action

of the Federal Republic of Germany

Trung tâm Nghiên cứu Nông Lâm Quốc tế (ICRAF) Việt Nam

Cuốn sách này được biên soạn như là một phần của dự án “Hỗ trợ Việt Nam thực hiện thoả thuận Paris tại Hà Tĩnh”. Sáng kiến Khí hậu Quốc tế (IKI) tài trợ dự án thông qua Tổ chức Hợp tác Phát triển Đức (GIZ). Từ năm 2022, Bộ Liên bang Các vấn đề về Kinh tế và Hành động khí hậu (BMWK) là cơ quan quản lý IKI. Chương trình tài trợ phối hợp với Bộ Sáng lập và Bộ Liên bang Bảo tồn Thiên nhiên, An toàn hạt nhân và Bảo vệ Người tiêu dùng (BMUV), cũng như Văn phòng Ngoại giao Liên bang.

Để biết thêm chi tiết, vui lòng truy cập <https://worldagroforestry.org/project/support-viet-nam-implementation-paris-agreement>. Quan điểm nêu trong cuốn sách này không nhất thiết phản ánh quan điểm chính của các tổ chức này.

The World Agroforestry Centre (ICRAF) Viet Nam

This publication was prepared for the project, Support to Viet Nam for the Implementation of the Paris Agreement in Ha Tinh (SIPA Ha Tinh). The International Climate Initiative (IKI) funded the project through Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH. Since 2022, the German Federal Ministry for Economic Affairs and Climate Action (BMWK) has been the lead ministry for the IKI. The funding programme cooperates with its founding ministry, the Federal Ministry for Environment Nature Conservation, Nuclear Safety and Consumer Protection (BMUV) as well as the Federal Foreign Office. For details, please visit <https://worldagroforestry.org/project/support-viet-nam-implementation-paris-agreement>. The views expressed in this document do not necessarily reflect the official opinions of these organisations.

MỤC LỤC

Table of content

Lời cảm ơn	3
<i>Acknowledgements</i>	4
Lời mở đầu	5
<i>Preface</i>	6
Các tác giả	7
<i>Authors</i>	8
Thách thức	10
<i>Challenges</i>	
Giải pháp và Kết quả	20
<i>Solutions and Results</i>	

LỜI CẢM ƠN

Trung tâm Nghiên cứu Nông Lâm Quốc tế (ICRAF) Việt Nam xin trân trọng cảm ơn người dân xã Vương Lộc, xã Sơn Hồng, xã Sơn Tiến và thị trấn Đồng Lộc (tỉnh Hà Tĩnh) đã tham gia hoạt động kể chuyện bằng hình ảnh “Tiếng nói nhà nông về nông nghiệp thông minh với khí hậu”. Sự tham gia nhiệt tình của các bạn là điều kiện tiên quyết để có được ấn phẩm này.

Xin cảm ơn sự ủng hộ, giúp đỡ của các ban ngành, đoàn thể, các cấp tại các địa phương thực hiện dự án.

Xin đặc biệt cảm ơn sự hỗ trợ quý báu về tài chính của Sáng kiến Khí hậu Quốc tế (IKI) thông qua Tổ chức Hợp tác Phát triển Đức (GIZ) với Chính phủ Việt Nam cùng các nhà tài trợ.

ACKNOWLEDGEMENTS

ICRAF Viet Nam expresses its sincere thanks to the farmers of Vuong Loc, Son Hong, Son Tien communes and Dong Loc Town in Ha Tinh Province who took part in the preparation of this book, which would not have been possible without their passionate participation. Sincere thanks also goes to the local authorities and partners at various levels for their support. Last but not least, we express thanks to all staff of SIPA Ha Tinh for their enthusiastic support in the preparation of this publication.

LỜI MỞ ĐẦU

Những tác phẩm trong cuốn sách này là một phần trong hơn 400 bức ảnh từ hoạt động “Tiếng nói nhà nông” được triển khai trong tháng 6/2022 tại xã Vượng Lộc, thị trấn Đồng Lộc, xã Sơn Hồng, và xã Sơn Tiến.

Tổng số có 35 nông dân và 4 cán bộ khuyến nông xã đã được tham gia tập huấn, hướng dẫn kỹ thuật cơ bản về cách chụp ảnh bằng điện thoại và phương pháp kể chuyện bằng hình ảnh để chia sẻ kinh nghiệm thực tế về nông nghiệp thích ứng với biến đổi khí hậu.

Bằng cách sử dụng hình ảnh, các nông dân và cán bộ khuyến nông xã đã chia sẻ những khó khăn họ gặp phải, cách giải quyết của họ và những thành quả họ đạt được.

Hoạt động “Tiếng nói nhà nông” được triển khai nhằm nâng cao nhận thức của người dân về các tác động của biến đổi khí hậu và tầm quan trọng của việc áp dụng các phương pháp nông nghiệp thông minh.

“Tiếng nói nhà nông” là một phần trong dự án “Hỗ trợ Việt Nam thực hiện thoả thuận Paris” tại Hà Tĩnh (gọi tắt là SIPA Hà Tĩnh).

Các địa điểm triển khai dự án Photovoice này cũng là nơi dự án SIPA Hà Tĩnh được triển khai.

Những nông dân tham gia hoạt động ‘Tiếng nói nhà nông’ cũng là những người tham gia 5 mô hình nông nghiệp thông minh của dự án SIPA.

PREFACE

The photographs in this book were selected from over 400 obtained from a Voice of Farmers activity undertaken in June 2022 in Vuong Loc, Son Hong, Son Tien communes and Dong Loc Town. In total, 35 farmers and four commune agricultural extension officers were trained in basic techniques needed to capture images using smartphones and ways to tell a story using pictures, with the aim of sharing practical experience in climate-smart agriculture.

The Voice of Farmers was undertaken to raise awareness of farmers about the impacts of climate change and the importance of applying climate-smart agricultural practices. The activity took place in communes where SIPA Ha Tinh was being implemented. Participating farmers were ones who had adopted the five practices promoted by SIPA Ha Tinh.

Using the photos taken with their phones, the farmers and extension officers tell stories about the difficulties they faced, the solutions they found and the results they achieved.

CÁC TÁC GIẢ

• XÃ VƯỢNG LỘC

Thôn Làng Lau: Võ Minh
Thôn Đông Huê: Trần Văn Tý, Tôn Thị Thanh,
Nguyễn Thị Long

• THỊ TRẤN ĐỒNG LỘC

Tổ dân phố Khe Thờ: Trần Đình Lan, Nguyễn
Bá Đồng, Phan Thị Thùy, Nguyễn Duy Toán,
Đặng Ngọc Quý, Bùi Văn Quân

• XÃ SƠN TIẾN

Thôn Thiên Nhẫn: Phan Thị Giang
Thôn Vực Rông: Phan Văn Đăng
Thôn Ao Tròn: Phạm Anh, Bùi Thị Mai,
Nguyễn Duy Sinh, Nguyễn Kế Hoạch
Cán bộ Khuyến nông xã: Phan Thị Cúc

• XÃ SƠN HỒNG

Thôn 2: Nguyễn Thị Liệu, Đào Thị Hồng, Hồ Thị
Trâm, Nguyễn Đình Châu
Thôn 9: Trần Thị Ngọc Mai, Nguyễn Xuân Lý
Cán bộ Khuyến nông xã: Nguyễn Thị Mai

AUTHORS

• **VUONG LOC COMMUNE**

Lang Lau Village: Vo Minh

Dong Hue Village: Tran Van Ty, Ton Thi Thanh,
Nguyen Thi Long

• **DONG LOC TOWN**

Khe Tho residential group: Tran Dinh Lan,
Nguyen Ba Dong, Phan Thi Thuy, Nguyen Duy
Toan, Dang Ngoc Quy, Bui Van Quan

• **SON TIEN COMMUNE**

Thien Nhan Village: Phan Thi Giang

Vuc Rong Village: Phan Van Dang

Ao Tron Village: Pham Anh, Bui Thi Mai,
Nguyen Duy Sinh, Nguyen Ke Hoach

Agricultural extension officer: Phan Thi Cuc

• **SON HONG COMMUNE**

Village 2: Le Thi Lieu, Dao Thi Hong, Ho Thi
Tram

Village 9: Tran Thi Ngoc Mai, Nguyen Xuan Ly,
Nguyen Dinh Chau

Agricultural extension officer: Nguyen Thi Mai

Thách thức

CHALLENGES

Tác giả: **NGUYỄN THỊ LIỆU**

Thôn 2, xã Sơn Hồng, huyện Hương Sơn

Sau cơn giông, chị Liễu chạy ra đồng, thấy ruộng lúa gập đến ngày gặt của gia đình mình đổ rạp, chị đã rất buồn.

Author: **NGUYEN THI LIEU**

Village 2, Son Hong Commune, Huong Son District

As the thunder storm recedes, Mrs. Lieu runs to the field only to find the rice in her family's field totally fallen to the ground. She is in deeply sadness.

Tác giả: **PHAN THỊ GIANG**

Thôn Thiên Nhân, xã Sơn Tiến, huyện Hương Sơn
Chị Giang ngậm ngùi nhìn ruộng lúa sắp đến lúc gặt của gia đình mình ngập trong nước sau những trận mưa to.

Author: **PHAN THI GIANG**

Thien Nhan Village, Son Tien Commune, Huong Son District

Mrs. Giang looks sadly at her family's rice field inundated with water after heavy rains.

Tác giả: **TÔN THỊ THANH**

Thôn Đông Huề, xã Vương Lộc, huyện Can Lộc

Cam trong vườn nhà chị Thanh phát triển kém do hạn hán và nắng nóng.

*Author: **TON THI THANH***

Dong Hue Village, Vuong Loc Commune, Can Loc District

Orange trees in Mrs Thanh's homegarden grow poorly owing to prolonged drought and heat.

Tác giả: **PHAN VĂN ĐĂNG**

Thôn Vực Rông, xã Sơn Tiến, huyện Hương Sơn

Ruộng ngô của gia đình ông Đăng gẫy đổ do gió lớn. Bức ảnh thay cho tiếng thở dài của ông.

*Author: **PHAN VAN DANG***

Vuc Rong Village, Son Tien Commune, Huong Son District

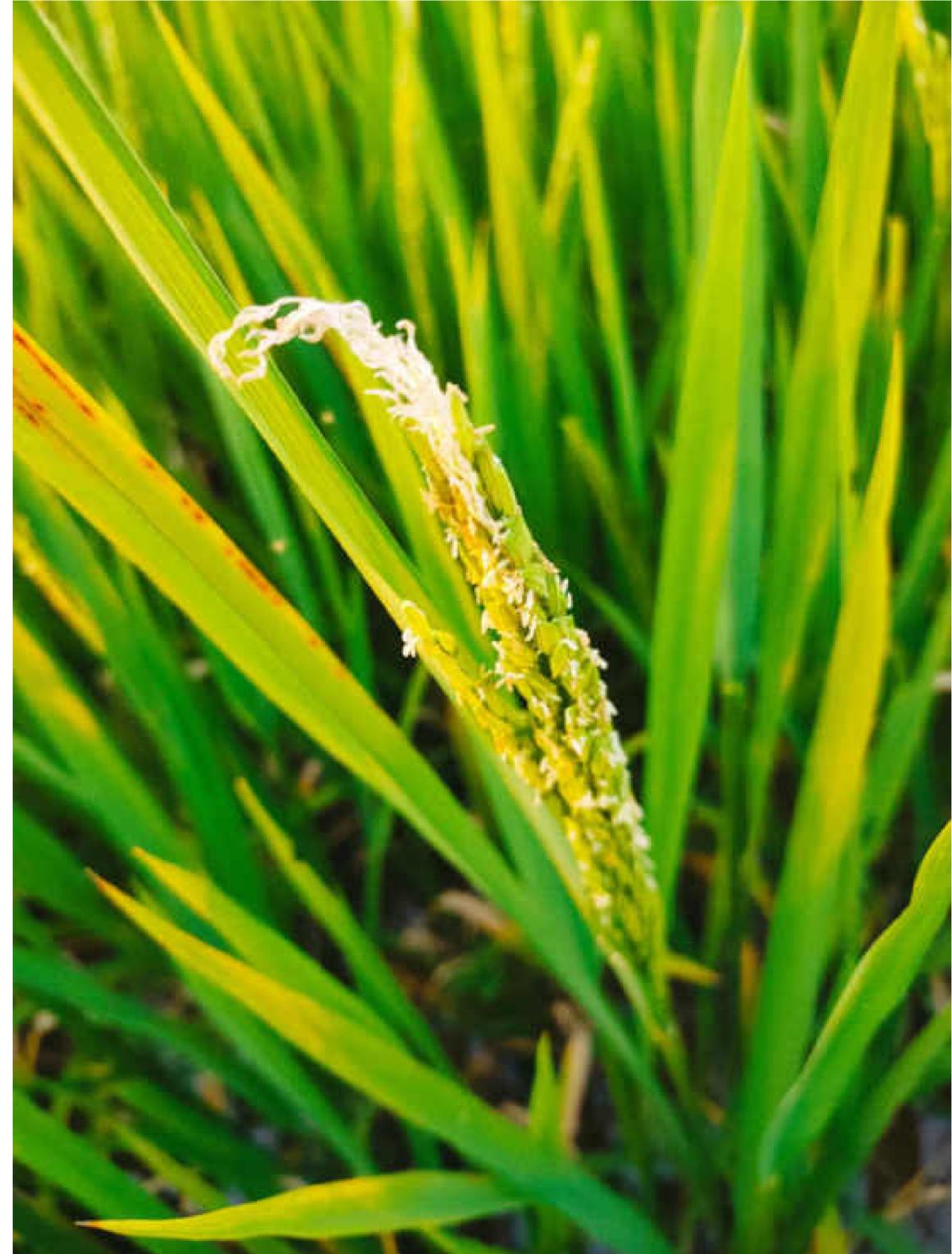
The corn in Mr Dang's field has all been flattened owing to strong winds. The photo is a representation of his deep sigh.

Tác giả: **NGUYỄN THỊ MAI**

Cán bộ Khuyến nông của xã Sơn Hồng

Hà Tĩnh đang trải qua một mùa đông giá rét. Những cây lúa đang trổ bông bị ảnh hưởng bởi giá rét.

Author: **NGUYEN THI MAI**

Agricultural extension officer of Son Hong Commune

Ha Tinh is experiencing a very cold Winter. The flowering rice is badly affected.

Tác giả: **ĐÀO THỊ HỒNG**
Thôn 2, xã Sơn Hồng, huyện Hương
Sơn
Hình ảnh sạt lở đất tại thôn 2, nơi chị
Hồng sống.

*Author: **ĐÀO THỊ HỒNG**
Village 2, Son Hong Commune, Huong
Son District
Land slide in Village 2, where Mrs.
Hong lives.*

Tác giả: **VÕ MINH**

Thôn Làng Lau, xã Vương Lộc, huyện
Can Lộc

Những thửa ruộng hoang hoá vì đất
bạc màu, không canh tác được ở thôn
Làng Lau.

*Author: **VO MINH***

*Lang Lau Village, Vuong Loc
Commune, Can Loc District*

*The degraded and un-cultivable
land in Lang Lau Village.*

Giải pháp & Kết quả

SOLUTIONS & RESULTS

Tác giả: **NGUYỄN KẾ HOẠCH**

Thôn Ao Tròn, xã Sơn Tiến, huyện Hương Sơn

Khu vườn của gia đình ông Hoạch. Trước đây, ông Hoạch chỉ trồng cam và bưởi nhưng đến năm 2020, sau khi tham gia dự án SIPA Hà Tĩnh, ông đã dành nửa diện tích của vườn để trồng cỏ Ghine. Ông rất vui vì có đủ cỏ nuôi 3 con bò hay ăn, mau lớn. Cỏ sinh trưởng nhanh và không bị sâu bệnh. Năm tới, ông sẽ mở rộng diện tích trồng cỏ và mua thêm bò.

*Author: **NGUYEN KE HOACH***

Ao Tron Village, Son Tien Commune, Huong Son District

This is the homegarden of Mr Hoach. In the past, he only planted orange and pomelo trees. Since he joined SIPA Ha Tinh in 2020, he has used half of the garden to grow guinea grass. He is very happy because his three cows can feed on the guinea grass, which is growing well, unaffected by pests and diseases. Next year, he plans to expand the grass area and buy more cows.

Tác giả: **PHẠM ANH**

Thôn Ao Tròn, xã Sơn Tiến, huyện Hương Sơn

Nhờ tham gia dự án SIPA Hà Tĩnh, gia đình chị Anh đã chuyển đổi ruộng lạc, ngô không hiệu quả sang cỏ Ghine.

Đàn bò của gia đình chị có cỏ tươi ăn quanh năm.

*Author: **PHAM ANH***

Ao Tron Village, Son Tien Commune, Huong Son District

Through participation in SIPA Ha Tinh, Mrs Anh has shifted from poorly performing corn and peanut to guinea grass. Thanks to the change, her cows can now be fed with fresh grass the year round.

Tác giả: **PHAN THỊ CÚC**

Cán bộ khuyến nông xã Sơn Tiến

Ông Đang đang cho đàn dê của mình ăn cỏ lạc dại. Ông đã trồng cỏ lạc dại theo hướng dẫn và hỗ trợ của dự án SIPA Hà Tĩnh. Hiện tại, gia đình luôn có cỏ lạc dại tươi cho 10 con dê và 4 con hươu ăn hàng ngày.

Author: **PHAN THI CUC**

Agricultural extension officer of Son Tien Commune

This is Mr Dang. He is feeding his goats with pinto peanut (Arachis pintoi) that he has planted with support from SIPA Ha Tinh. Now, his 10 goats and 4 deer always have fresh pinto peanut to eat every day.

Tác giả: **BÙI THỊ MAI**

Thôn Ao Tròn, xã Sơn Tiến, Huyện Hương Sơn

Nhờ tham gia dự án SIPA Hà Tĩnh, gia đình chị Mai đã chuyển đổi ruộng ngô, lạc không hiệu quả sang trồng ổi thâm canh. Trong ảnh là chồng chị, anh Sinh, đang tỉa cành cho cây ổi. Hiện, nhà chị có 173 gốc ổi và đã trồng được 1,5 năm, bắt đầu ra quả. Chị ước tính, sau 2 năm, mỗi gốc ổi của chị sẽ thu được 20 kg quả ổi/năm.

*Author: **BUI THI MAI***

Ao Tron Village, Son Tien Commune, Huong Son District

Through participation in SIPA Ha Tinh, Mrs Mai has converted poorly performing corn and peanut to guava. In the photo, her husband, Mr Sinh, is pruning a guava tree. They planted 173 guava trees 1.5 years ago. They have already begun to bear fruit. Mrs Mai estimates that after 2 years, each tree will yield 20 kg of fruit per year.

Tác giả: **NGUYỄN BÁ ĐỒNG**

Thôn Khe Thờ, thị trấn Đồng Lộc, huyện Can Lộc

Nhờ tham gia dự án SIPA Hà Tĩnh, gia đình anh Nguyễn Bá Đồng đã trồng cỏ lạc đại dưới tán những cây cam, bưởi. Nhờ đó, đất được giữ ẩm, tăng chất dinh dưỡng và đàn bò của gia đình anh được ăn cỏ tươi ăn quanh năm.

*Author: **NGUYEN BA DONG***

Khe Tho Village, Dong Loc Town, Can Loc District

Through his participation in SIPA Ha Tinh, Mr Dong planted pinto peanut as a cover crop for his orange and pomelo trees. This helps to maintain soil moisture, increase soil nutrients and provide fresh forage for cows all year round.

Tác giả: **TRẦN THỊ NGỌC MAI**

Thôn 9, xã Sơn Hồng, huyện Hương Sơn
Gia đình chị Mai đã trồng cỏ Ghine trên
đường đồng mức để chống xói mòn đất.
Trong ảnh, chồng chị Mai, anh Chung,
đang che nắng cho dứa bằng cỏ khô theo
hướng dẫn của dự án SIPA Hà Tĩnh.

*Authors: **TRAN THI NGOC MAI***

*Village 9, Son Hong Commune, Huong Son
District*

*Mrs Mai's family planted guinea grass
along the contour lines to prevent soil
erosion. In the photo, her husband, Mr
Chung, is applying mulch to a pineapple
crop using dry grass, following guidance
from SIPA Ha Tinh.*

Tác giả: **NGUYỄN THỊ LIỆU**

Thôn 2, xã Sơn Hồng, huyện Hương Sơn
Trước đây, chị Liễu ủ các gốc cam, bưởi trong vườn của mình bằng lá thông khô trong rừng cạnh nhà. Sau khi tham gia dự án SIPA Hà Tĩnh, chị biết rằng lá thông sẽ làm chua đất. Chị đã giữ ẩm cho đất bằng chính những cành cây khô trong vườn.

*Author: **NGUYEN THI LIEU***

Village 2, Son Hong Commune, Huong Son District

In the past, Mrs Lieu used to apply mulch to her oranges and pomelos, using dry pine needles collected from the nearby forest. After joining SIPA Ha Tinh, she learned that pine needles increase soil acidity and so she replaced them with leaves and tree branches from her homegarden to keep the soil moist.

Tác giả: **TRẦN ĐÌNH LAN**

Thôn Khe Thờ, thị trấn Đồng Lộc, huyện Can Lộc

Gia đình ông Lan đã trồng cỏ Ghine trên đường đồng mức để chống xói mòn đất và có cỏ tươi cho đàn bò ăn quanh năm.

*Author: **TRAN DINH LAN***

Khe Tho Village, Dong Loc Town, Can Loc District

Mr Lan grows guinea grass along the contour lines to prevent soil erosion. He now has grass to feed his cows the year round.

Tác giả: **NGUYỄN THỊ LONG**

Thôn Đông Huế, xã Vương Lộc, huyện Can Lộc
Sau vụ hành tằm, gia đình chị Long trồng lạc và vừng.
Cả 2 đều báo hiệu một vụ mùa bội thu.

Author: **NGUYEN THI LONG**

*Dong Hue Village, Vuong Loc Commune, Can Loc District
After the onion crop, Mrs Long's family planted peanuts
and sesame. Both of crops promise bountiful harvests.*

Tác giả: **NGUYỄN DUY SINH**

Thôn Ao Tròn, xã Sơn Tiến, huyện Hương Sơn

Gia đình anh Sinh sử dụng phân bón hữu cơ từ phân chuồng đã qua xử lý để bón cho cỏ Ghine. Nó giúp cỏ phát triển nhanh, bền vững, cho năng suất cao.

*Author: **NGUYEN DUY SINH***

Ao Tron Village, Son Tien Commune, Huong Son District

Mr Sinh applies compost that he made from manure to the guinea grass. It helps the grass grow quickly and sustainably, producing a high yield.

Tác giả: **TRẦN VĂN TÝ**

Thôn Đông Huế, xã Vương Lộc, huyện Can Lộc

Bức ảnh được chụp trong tâm trạng vui vẻ của tác giả vì trên chính mảnh ruộng này, năm qua ông Tý đã thu được 12 tạ hành và sắp tới là 50 kg đậu. Hành củ to tròn hơn nhờ đất trồng tươi xốp hơn từ việc bón phân hữu cơ và không sử dụng thuốc trừ sâu có nguồn gốc hóa học, được dự án SIPA Hà Tĩnh hỗ trợ.

*Author: **TRAN VAN TY***

Dong Hue Village, Vuong Loc Commune, Can Loc District

This photo was taken by a happy man. The photographer, Mr Ty, was able to harvest 1200 kg of onions the year before and will soon have 50 kg of beans. The onions were bigger and rounder thanks to better soil texture as a result of applying organic fertilizer and not using chemical pesticides, as advised by SIPA Ha Tinh.

Tác giả: **PHAN THỊ THÙY**

Thôn Khe Thờ, thị trấn Đồng Lộc, huyện Can Lộc

Bức ảnh do chị Thùy chụp trong buổi chiều, khi đang làm việc trong vườn đồi của gia đình. Trước đây, gia đình chị làm tổ ong tròn và đi bắt ong trên rừng về, sản lượng mật ít, đa số dùng cho gia đình. Lúc đó, chị chưa biết vì sao ong hay bị bốc bay vào mùa đông. Năm 2020, dự án SIPA Hà Tĩnh đã hướng dẫn kỹ thuật và hỗ trợ gia đình chị nuôi 10 tổ ong lấy mật trong thùng cải tiến. Nay, chị Thùy biết cách chăm sóc ong, đặt biệt không để bốc bay vào mùa đông như trước, và số tổ ong trong vườn đồi nhà chị đã là 17. Năm ngoái, gia đình chị thu được khoảng 200 lít mật ong.

*Author: **PHAN THI THUY***

Khe Tho village, Dong Loc Town, Can Loc District

This photo was taken by Mrs Thuy while working in her forest garden one afternoon. Before 2020, she raised bees, that she captured from the forest, in traditional round-shaped beehives. The honey quantity was low and mainly for home consumption. The bees flew away in the Winter and Thuy did not understand why. In 2020, she started with 10 improved beehives with support from SIPA Ha Tinh. She learnt how to take better care of the bees and maintain them through the Winter. Now, she has 17 beehives in her forest garden. Last year, she harvested about 200 litres of honey.

Tác giả: **PHAN VĂN ĐĂNG**

Thôn Vực Rồng, xã Sơn Tiến, huyện Hương Sơn

Ông Đăng đặt các tổ ong trong vườn, dưới các tán cây và dùng lá cọ để che nắng cho tổ ong. Nhờ có ong, hoa trái trong vườn của ông được thụ phấn tốt hơn.

Author: **PHAN VAN DANG**

Vuc Rong Village, Son Tien Commune, Huong Son District

Mr Dang places his beehives in his homegarden under the trees and uses palm leaves to shade the hives from the sun. Thanks to the bees, the plants in his garden are now better pollinated.

Tác giả: **NGUYỄN ĐÌNH CHÂU**

Thôn 2, xã Sơn Hồng, huyện Hương Sơn
Bức ảnh do ông Châu chụp khu vườn đồi và
nuôi ong của gia đình. Trước đây, ông từng
nuôi ong nhưng chỉ được hơn một năm là
ong bay mất. Nhờ dự án SIPA Hà Tĩnh hỗ
trợ và hướng dẫn, số tổ ong của ông ngày
càng tăng và cho lấy mật nhiều đợt trong
năm. Năm ngoái, gia đình ông thu được
khoảng 100 lít mật ong.

Author: **NGUYEN DINH CHAU**

Village 2, Son Hong Commune, Huong Son
District

*This photo was taken by Mr Chau in his
forest garden with beehives. Before 2020,
he had raised honeybees but after just over
a year the bees flew away. Thanks to the
support and guidance of SIPA Ha Tinh, he
increased the number of beehives and
honey can be harvested multiple times per
year. Last year, his family harvested about
100 litres of honey.*

Tác giả: **ĐẶNG NGỌC QUÝ**

Thôn Khe Thờ, thị trấn Đồng Lộc, huyện Can Lộc

Bức ảnh do ông Quý chụp quá trình thu hoạch mật ong của gia đình. Nhờ sự hướng dẫn và hỗ trợ của dự án SIPA, hai năm lại đây gia đình ông thu được 100 lít mật.

Author: **DANG NGOC QUY**

Dong Loc Town, Can Loc District

This photo was taken by Mr Quy, capturing the process of harvesting honey by his family. Thanks to the support of SIPA Ha Tinh, he has been able to harvest 100 litres of honey each year for the last 2 years.

Tác giả: **HỒ THỊ TRÂM**

Thôn 2, xã Sơn Hồng, huyện Hương Sơn
Nụ cười được mùa của anh Giáp, chồng
chị Trâm. Dự án SIPA Hà Tĩnh đã hướng
dẫn kỹ thuật và hỗ trợ, gia đình chị nuôi
10 tổ ong lấy mật trong thùng cải
tiến. Nay, số tổ ong trong vườn đồi nhà
chị đã là 17. Năm nay, gia đình chị thu
được khoảng 200 lít mật ong.

Author: **HO THI TRAM**

Village 2, Son Hong Commune, Huong Son
District

*The happy smile of Mrs Tram's husband,
Mr Giap. She started with 10 improved
beehives, supported by SIPA Ha Tinh.
Now, she has 17 beehives in her forest
garden. This year, her family collected
about 200 litres of honey.*

Tác giả: **VÕ MINH**

Thôn Làng Lau, xã Vương Lộc, huyện Can Lộc

Anh Minh, tác giả của bức ảnh, chụp lại mẻ tôm càng xanh vừa được kéo lên của gia đình. Nhờ tham gia dự án SIPA Hà Tĩnh, anh đã chuyển đổi ruộng lúa kém hiệu quả của gia đình thành ao nuôi tôm. Anh rất vui vì được thu hoạch tôm, và bán với giá cao.

Author: **VO MINH**

Lang Lau Village, Vuong Loc Commune, Can Loc District

Mr Minh wanted a snapshot of his freshly caught giant freshwater prawns. By participating in SIPA Ha Tinh, he has turned his family's paddy field into a prawn pond. He is very happy because he can harvest prawns and sell them at a high price.

Tác giả: **NGUYỄN XUÂN LÝ**

Thôn 2, xã Sơn Hồng, huyện Hương Sơn
Một năm sau khi tham gia dự án SIPA Hà Tĩnh, gia đình ông Lý thu được 2 tấn bưởi, 4 tấn cam. Quả cam và bưởi to và ngọt hơn. Gia đình còn tận dụng quỹ đất trong vườn để trồng xen cây dứa theo đường đồng mức. Vụ thu hoạch dứa sắp tới, ông ước tính thu được khoảng 1,2 tấn.

Author: **NGUYEN XUAN LY**

Village 2, Son Hong Commune, Huong Son District

One year after joining SIPA Ha Tinh, Mr Ly harvested 2 tonnes of pomelos and 4 tonnes of oranges. The fruits were bigger and sweeter than his previous harvests. His family has also made use of the available land in the homegarden to plant pineapples along the contour lines. He expects to harvest around 1.2 tonnes of pineapples in the upcoming season.

Tác giả: **NGUYỄN DUY TOÁN**

Thôn Khe Thờ, thị trấn Đồng Lộc, huyện Can Lộc
Vụ mùa bội thu của gia đình anh Toán.

*Author: **NGUYEN DUY TOAN***

*Khe Tho Village, Dong Loc Town, Can Loc District
A bountiful crop for Mr Toan's family.*

Tác giả: **BÙI VĂN QUÂN**

Thôn Khe Thờ, thị trấn Đồng Lộc, huyện
Can Lộc

Gia đình anh Quân đã từng đầu tư lớn để phát triển vườn đồi của mình nhưng đã thất bại vì chưa có nhiều kiến thức và kinh nghiệm. Từ khi tham gia dự án SIPA Hà Tĩnh, anh đã cải tạo và phát triển trang trại của mình theo hướng vườn đồi tổng hợp gồm cây ăn quả, cây lâm nghiệp, nuôi ong... Anh đang chờ đợi những vụ mùa bội thu.

Author: **BUI VAN QUAN**

Khe Tho Village, Dong Loc Town, Can Loc District

In the past, Mr Quan made a big investment in his forest garden but failed because he did not have the appropriate knowledge. Through participation in SIPA Ha Tinh, he has been able to develop an integrated forest garden that includes fruit and timber trees, beekeeping and other crops. He expects a bountiful harvest from his investment.

Tác giả: **TÔN THỊ THANH**

Thôn Đông Huế, xã Vương Lộc, huyện Can Lộc
Gia đình chị Thanh nâng niu vụ hành tăm bội thu.
Năm nay, gia đình bà đã thu được hơn chục tạ hành
tăm.

*Author: **TON THI THANH***

*Dong Hue Village, Vuong Loc Ward, Can Loc District
Ms Thanh's family cherishes a bountiful 'tam' onion
harvest. Her family was able to harvest more than
1000 kg of onions.*

BIÊN SOẠN/EDITORS

Nguyen Thuy Dương
Nguyen Quang Tan

TRÌNH BÀY VÀ THIẾT KẾ/ ILLUSTRATOR AND DESIGNER

Nguyen Thuy Duong

HA TINH, JULY 2022

Trung tâm Nghiên cứu Nông Lâm Quốc tế (ICRAF) Việt Nam

Địa chỉ: Tầng 13, toà nhà HCMCC, 249A Thụy Khuê, quận Tây Hồ, Hà Nội, Việt Nam

Điện thoại: +84(0)24 3783 4644/45

Email: icraf-vietnam@cgiar.org

Website: <http://www.worldagroforestry.org/country/vietnam>

World Agroforestry Centre (ICRAF) Viet Nam

Address: 13th Floor, HCMCC building, 249A Thuy Khue, Tay Ho District, Ha Noi, Viet Nam

Phone: +84 (0) 24 3783 4644/45

Email: icraf-vietnam@cgiar.org

Website: <http://www.worldagroforestry.org/country/vietnam>

CLIMATE-SMART AGRICULTURE THROUGH FARMERS' EYES AND VOICES